

Lisa 1

Kompetentsipõhise eneseanalüüsi vorm täiskasvanute koolitaja 5. taseme kutse esmataotlejale

Taotleja ees- ja perekonnanimi: Taivo Rist

Esmalt palume Teil analüüsida 5. taseme täiskasvanute koolitaja kutse läbivaid kompetentse.

Nr	Kompetentsi lühikirjeldus
1	<p>Valdab koolitusel käsitletavat valdkonda/teemat/ainet, hoiab end kursis valdkondlike uuendustega, arvestades valdkonna- ja ainealase teadmuse, teaduspõhisuse ja parimate praktikate ning õppekavast/koolitusprogrammist tulenevate nõuetega.</p> <p>Olen eestikeelse vikipeedia administraator alates 2005. aastast. Alates 2013. aastast olen ülevikipeedialise pildikogu Commonsi administraator, kõigi aegade esimene Baltimaadest ja kõigi aegade ainus Eestist. Alates 2010. aastast hoolitsen ainuisikuliselt eestikeelse vikipeedia esilehe eest, valides igal nädalal nädala artikli ja nädala pildi ning täites rubriigi "Kas teadsid, et". Commonsis sooritan tüüpiliselt igal kuul tuhatkond administraatori tegevust (peamiselt kustutamine), mis on märgatavalt üle keskmise.</p> <p>Kasutajaleht eesti vikipeedias: https://et.wikipedia.org/wiki/Kasutaja:Taivo</p> <p>Mind valiti administraatoriks: https://et.wikipedia.org/wiki/Vikipeedia:Administraatorikandidaadid/Arhiiv</p> <p>Eestikeelse vikipeedia nädala artikkel: https://et.wikipedia.org/wiki/Vikipeedia:N%C3%A4dala artiklid</p> <p>Eestikeelse vikipeedia nädala pilt: https://et.wikipedia.org/wiki/Vikipeedia:N%C3%A4dala pildid</p> <p>Eestikeelse vikipeedia "Kas teadsid, et": https://et.wikipedia.org/wiki/Vikipeedia:Kas teadsid 2023</p> <p>Kasutajaleht Commonsis: https://commons.wikimedia.org/wiki/User:Taivo</p> <p>Mind valiti administraatoriks: https://commons.wikimedia.org/wiki/Commons:Administrators/Requests/Taivo</p> <p>Minu muudatused Commonsis: https://commons.wikimedia.org/wiki/Special:Contributions/Taivo</p> <p>Minu logid Commonsis: https://commons.wikimedia.org/wiki/Special:Log/Taivo</p> <p>Hoiان end kursis valdkondlike uuendustega: https://meta.wikimedia.org/wiki/Special:Contributions/Taivo , eriti pöörata tähelepanu "Community Wishlist Survey" muudatustele.</p>
2	<p>Teab täiskasvanukoolituse põhiprintsiipe ja lähtub koolitusel täiskasvanud õppija eripäradest.</p> <p>Täiskasvanukoolituse põhimõtted omandasin Tehnikaülikoolis töö käigus. Olin 10 aastat õppejõud, pidasin paljudes ainetes loenguid ja juhendasin seminare ning võtsin vastu eksameid ja arvestusi. Ainult täiskasvanuid olen õpetanud, alaealisi ei ole.</p> <p>Vikipeedias olen osalenud konkursside žüriis: https://et.wikipedia.org/wiki/Vikipeedia:Keeletoimetamistalgud</p> <p><i>Kompetentsi tõendamine (kuni 2000 tähemärki)</i></p>
3	<p>Väärtustab täiskasvanud õppijat, järgib oma töös eetilisi norme (vt lisa 3 Täiskasvanute koolitaja eetikakoodeks) ja konfidentsiaalsusnõudeid; hoiab kutse mainet.</p> <p>Mina väärtustan iga inimest. Järelikult väärtustan ka iga õppijat. Ja järelikult väärtustan ka iga täiskasvanud õppijat. Eetikanorme järgin mitte ainult töös, vaid üleüldse kõikjal. Arvan, et kui ise eetiliselt käitun, siis on ka minu kutse maine hoiatud.</p> <p>Tõendamisega on keeruline. Kuidas ma tõendan, et ei võtnud õppejõuna altkäemaksu, kui tudeng mulle seda pakkus? Kuidas tõendada, et järgin alati eetilisi norme? Ma pole tööl kunagi saanud distsiplinaarkaristusi, kuidas seda tõendada? Ametisaladust oskan hästi hoida, kuidas seda tõendada?</p> <p><i>Kompetentsi tõendamine (kuni 2000 tähemärki)</i></p>

4	Järgib täiskasvanuõpet ja teisi valdkonna tegevusi reguleerivaid õigusakte.
<p>Peamine õigusakt, mis minu valdkonna tegevust reguleerib, on autoriõiguse seadus. Commonsi administraatorina pean teadma kõigi maailma maade autoriõiguse seadusi.</p> <p>Commonsi ülevaade litsentsidest: https://commons.wikimedia.org/wiki/Commons:L</p> <p>Ja panoraamivabadus: https://commons.wikimedia.org/wiki/Commons:Freedom_of_panorama</p> <p>Aastatega on need mulle üldiselt pähe kulunud.</p> <p><i>Kompetentsi tõendamine (kuni 2000 tähemärki)</i></p>	
5	Annab õppijatele tagasisidet kogu koolitusprotsessi vältel.
<p>Minu jaoks on tagasiside andmine oluline. Õppejõuna andsin kõigile oma tudengitele tagasisidet praktikumides koduste tööde ülevaatamise käigus ja hiljem eksamil. Just tagasiside pärast keelasin koduste tööde meiliga saatmise ja vaatasin neid üle ainult tudengi juuresolekul.</p> <p>Commonsis suhtlen teiste kasutajatega sageli: https://commons.wikimedia.org/w/index.php?title=Special%3AContributions&target=Taivo&namespace=3&tagfilter=&start=&end=&limit=50</p> <p><i>Kompetentsi tõendamine (kuni 2000 tähemärki)</i></p>	
6	Kasutab korrektset koolituse läbiviimise keelt kõnes ja kirjas.
<p>Minu jaoks on korrektne keelekasutus kõnes ja kirjas oluline juba pisikesest peale. Minu ema ja õde on eesti filoloogid. Koolipõlves osalesin edukalt emakeeleolümpiaadidel. 3 aastat töötasin toimetajana tõlkebüroos Tehnilise Tõlke Keskus, kus pidin hoolitsema tõlgitavate dokumentide keelise korrektsuse eest. Seal korraldati alailma sisekoolitusi keeleteemadel, kuid tunnistusi selle kohta ei väljastatud. Kirjavead riivavad minu silma rohkem kui teistel inimestel.</p> <p>Tänavu osalesin eestikeelse vikipeedia keeleteoimetamistalgute žüriis: https://et.wikipedia.org/wiki/Vikipeedia:Keeleteoimetamistalgud</p> <p><i>Kompetentsi tõendamine ja tõendusmaterjali esitamine (kuni 2000 tähemärki)</i></p>	
7	Kasutab asjakohaseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) vahendeid õppeprotsessi ettevalmistamisel, läbiviimisel, hindamisel ja enesearengu toetamisel; oskab allikakriitiliselt veebipõhist infot otsida; teab digiõppe võimalusi ja oskab kasutada sobilikke meetodeid digiõppe läbiviimiseks täiskasvanute koolituses; oskab luua, kasutada ja jagada veebipõhiseid materjale.
<p>Tehnikaülikoolis olid minu pärast tolle aja kõige moodsamad seadmed ja muud vahendid. Minu õppejõuks oleku ajal hakati digiõpet maailmas, sealhulgas Tehnikaülikoolis alles juurutama. Sajandivahetuse paiku muutus loengute sisu kirjanek ja veebi avalik ülespanek kohustuslikuks, nii et digiõppe materjalide loomine ja jagamine olid minu tähtsad tööülesanded.</p> <p>Vikipeedia toimib ainult üle interneti. Kogu minu tegevust seal võib pidada veebipõhiste õppematerjalide loomiseks, kasutamiseks ja jagamiseks.</p> <p>Alates 2006. aastast olen Eesti Kabeliidu saidi administraator. https://www.kabeliit.ee/index.php?title=Esileht</p> <p>Minu kaastöö kabeliidu saidil: https://www.kabeliit.ee/index.php/Eri:Kaast%C3%B6%C3%B6/Taivo</p> <p><i>Kompetentsi tõendamine ja tõendusmaterjali esitamine (kuni 2000 tähemärki)</i></p>	

Palume Teil analüüsida 5. tasemele vastavaid kompetentse, kus iga kompetentsi kohta on esitatud tegevusnäitajad. Lahtris „Kompetentsi tõendamine“ on võimalik sisestada tekst pikkusega kuni 2000 tähemärki.

Kirjeldage, analüüsige ja tooge näiteid oma tegevuse kohta koolitajana, mis iseloomustab kõige paremini Teie käitumist koolitusprotsessis.

Lahtris „Viide tõendusmaterjalile“, kus on märges Tõendusmaterjalide esitamine palun lisage faktilisi andmeid, materjalide linke jne, mis tõendavad kompetentsi ilmumist vm olulist teavet enda kui koolitaja tegevuse kohta.

Portfoolios esitatud tõendusmaterjalid peavad iseloomustama konkreetset kompetentsi ja olema otselingiga kättesaadavad.

Loe lisaks www.andras.ee kodulehelt „E-portfoolio koostamise juhendit“, et saada infot, millised materjalid on sobilikud tõendusmaterjalid.

<p>• Õppeprotsessi ettevalmistamine</p>	
<p>1.1 Täpsustab konkreetse õpperühma õpi- ja erivajadusi, juhindudes koolituse sisust, eesmärkidest ja õpiväljunditest.</p>	
<p><i>Kompetent si tõendamine</i></p>	<p>Mul ei ole see veel kunagi vajalik olnud. Õpetasin Tehnikaülikoolis 10 aastat ega pannud kunagi tähele, et mõnel rühmal oleksid olnud erilised vajadused võrreldes teiste rühmadega. Mõnel üksikul õppijal, jah, olid erivajadused, näiteks mul oli mitu kurti tudengit ja üks noormees käis vastsündinud lapsega kõhukotis, aga tervel rühmal pole ma kunagi erivajadust täheldanud. Võib-olla kõlbab see, et ma pidasin loenguid ka vene keeles, sest osa tudengeid ei mõistnud eesti keelt? Kuid see oli õppekavasse sisse kirjutatud ega olnud minu avastus. (kuni 2000 tähemärki)</p>
<p><i>Viide tõendusmaterjalile</i></p>	<p>(Tõendusmaterjalide esitamine)</p>
<p>1.2 Planeerib oma tegevuse, lähtudes etteantud/olemasolevast koolitusprogrammist ja õppekavast.</p>	
<p><i>Kompetent si tõendamine</i></p>	<p>Tõepoolest, Tehnikaülikoolis jäi konkreetse tegevuse plaanimine minu teha. Mõtlesin, millest kõigest aines rääkida tuleb, jagasin selle loengute vahel ära ja katsusin seada loogilisse järjekorda. Kogu materjal tuli etteantud arvu loengutega läbi võtta, samas pidi igas loengus midagi rääkida olema. (kuni 2000 tähemärki)</p>
<p><i>Viide tõendusmaterjalile</i></p>	<p>(Tõendusmaterjalide esitamine)</p>
<p>1.3 Valmistab ette konkreetse koolituse sisu ja valib meetodika, lähtudes koolitusprogrammis/õppekavas fikseeritud õpiväljunditest ja varasemast tagasisidest.</p>	
<p><i>Kompetent si tõendamine</i></p>	<p>Tehnikaülikoolis töötamise jooksul hakkasin ajapikku järjest rohkem panustama õppekavade ja ainekaartide koostamisse. Minu antavate ainete õppekavad ja ainekaardid olid algul instituudi direktori koostatud ning mulle parandamiseks ja täiendamiseks esitatud, hiljem juba minu koostatud ning direktorile parandamiseks ja täiendamiseks esitatud. Tudengitelt nõutavad kodused ülesanded olid osalt direktori ja osalt minu välja mõeldud. Eksamiülesanded mõtlesin kõik ise välja. (kuni 2000 tähemärki)</p>
<p><i>Viide tõendusmaterjalile</i></p>	<p>(Tõendusmaterjalide esitamine)</p>
<p>1.4 Koostab ja/või kohandab õppematerjale, lähtudes õppekavast ja/või koolitusprogrammist, teema käsitlemise loogikast ning õppekeskkonna võimalustest. Viitab korrektset allikatele, arvestades autoriõigusi.</p>	
<p><i>Kompetent</i></p>	<p>Tehnikaülikoolis oli õppematerjalide koostamine ja avalik väljapanek osa tööst. Harjusin seda tegema.</p>

<i>si tõend amin e</i>	<p>Vikipeedias on allikatele korrektset viitamist kohustuslik, see on üks tähtsaimaid nõudeid. Täiesti viitamata artiklid võidakse kustutada, aga neile võidakse lisada ka vastav mall, näiteks https://et.wikipedia.org/w/index.php?title=Tori_hobune&oldid=6481167</p> <p>Suure osa minu tööst Commonsis moodustab failide kustutamine ja ligikaudu pooled kustutatavatest failidest kustutatakse autoriõiguste rikkumise tõttu. Lisan lingid viiele juhtumile, kus olen alates tänava augusti algusest otsustanud, kas mingid failid rikuvad autoriõigusi või ei.</p> <p><i>(kuni 2000 tähemärki)</i></p>
<i>Viide tõend us- mate rjalile</i>	<p>https://commons.wikimedia.org/wiki/Commons:Deletion_requests/File:Ziya_G%C3%B6kalp-1.jpg https://commons.wikimedia.org/wiki/Commons:Deletion_requests/File:GMIM_wilayah_Kembes.jpg https://commons.wikimedia.org/wiki/Commons:Deletion_requests/File:Garam_Annajah_Original.jpg https://commons.wikimedia.org/wiki/Commons:Deletion_requests/File:Traute_Lafrenz.jpg https://commons.wikimedia.org/wiki/Commons:Deletion_requests/Files_in_Category:Hoqwarts_Leqacy</p> <p><i>(Tõendusmaterjalide esitamine)</i></p>
2. Õppeprotsessi läbiviimine	
2.1 Selgitab õppijatele õppekavas ja/või koolitusprogrammis seatud õppe eesmärgid.	
<i>Kompetent si tõend amin e</i>	<p>Tehnikaülikoolis olid õppe eesmärgid õppekavadesse sisse kirjutatud, mõnikord isegi ainekaartidele. Sellegipoolest ei saanud ma olla kindel, et kõik aine eesmärgid vajalikul määral teavad, ja seepärast rääkisin need esimeses loengus või praktikumis üle.</p> <p>Vikipeedias on kõigil konkurssidel eesmärgid konkursi juhendisse sisse kirjutatud. Lisan lingi ühe konkursi juhendile, kui ma žüriisse kuulusin.</p> <p><i>(kuni 2000 tähemärki)</i></p>
<i>Viide tõend us- mate rjalile</i>	<p>https://et.wikipedia.org/wiki/Vikipeedia:Keeletoimetamistalgud</p>
2.2 Tagab õppe läbiviimiseks sobiva füüsilise keskkonna.	
<i>Kompetent si tõend amin e</i>	<p>Tehnikaülikoolis tagas sobiva õppekeskkonna (ruumid, seadmed jne) ülikool. Vikipeedias ei ole füüsilise keskkonna tagamine võimalik, sest see töötab ainult üle veebi ja iga osaleja peab endale sobiva keskkonna ise tekitama.</p> <p><i>(kuni 2000 tähemärki)</i></p>
<i>Viide tõend us- mate rjalile</i>	
2.3 Viib läbi õppeprotsessi, lähtudes õppekavast ja/või koolitusprogrammist.	
<i>Kompetent si tõend amin e</i>	<p>Tehnikaülikoolis ma seda tegin, sest õppekavad olid kvaliteetsed (ja hilisemad olid minu enese koostatud või minuga kooskõlastatud).</p> <p><i>(kuni 2000 tähemärki)</i></p>
<i>Viide tõend us- mate rjalile</i>	
2.4 Hindab õpiväljundite saavutamist vastavalt etteantud hindamisjuhendile, annab tagasisidet.	

<i>Kompetent si tõeendamine</i>	<p>Tagasiside andmine on minu jaoks oluline. Kõigi jaoks pole. Ülikoolis on tagasiside jaoks eksam või arvestus, mis võimaldab veenduda, kas tudengid on ained omandanud. Andsime minu aineid kolmekesi, aga kaks ülejäänut polnud eksamite vastuvõtmisest huvitatud, niisiis võtsin aastate viisi kõik eksamid vastu (ja minu kaks kolleegi ei võtnud üldse). See polnud mulle sundus, tegin seda vabatahtlikult ja pigem heameelega. Aeg-ajalt käisin ise tudengeid järeleksamile kutsumas.</p> <p>Vikipeedias annan teistele kasutajatele sageli tagasisidet. Lisan lingi oma suhtlusele kaaskasutajatega Commonsis (minu antud tagasiside).</p> <p><i>(kuni 2000 tähemärki)</i></p>
<i>Viide tõeendusematerjalile</i>	<p>https://commons.wikimedia.org/w/index.php?title=Special%3AContributions&target=Taivo&namespace=3&tagfilter=&start=&end=&limit=50</p> <p><i>(Tõendusmaterjalide esitamine)</i></p>
3. Õppeprotsessi analüüs ja hindamine	
3.1 Kogub õppijatelt arvamusi õppeprotsessi kohta, kasutades etteantud/olemasolevaid meetodeid.	
<i>Kompetent si tõeendamine</i>	<p>Vikipeedias saan tagasisidet oma arutelulehe kaudu, vähem kasutatakse privaatseid sõnumeid. Lisan lingi oma arutelulehele Commonsis (minu saadud tagasiside).</p> <p><i>(kuni 2000 tähemärki)</i></p>
<i>Viide tõeendusematerjalile</i>	<p>https://commons.wikimedia.org/wiki/User_talk:Taivo</p> <p><i>(Tõendusmaterjalide esitamine)</i></p>
3.2 Teavitab seotud isikuid õppe tulemustest, kasutades kokkulepituid meetodit ja tuginedes faktidele.	
<i>Kompetent si tõeendamine</i>	<p>Tehnikaülikoolis teavitasin just mina ülikooli, instituuti ja tudengeid õppe tulemustest, sest mina võtsin eksameid vastu. Teavitamise vahenditeks olid eksamilehed ja matriklid. Jäin alati viisakaks ja asjalikuks. Kui oli vaja tudeng läbi kukutada, rääkis, et see pole mingi õnnetus, ning jutustasin, kuidas kordus- ja järeleksameid sooritada.</p> <p>Sama kehtib vikipeedias. Isegi kui Commonsis on vaja keegi tähtajatult blokeerida, saab seda teha viisakalt. Lisan neli linki olukordadele, kus olen viimase aasta jooksul kellegi blokeerinud või kellegi taotluse tema blokeering lõpetada tagasi lükanud.</p> <p><i>(kuni 2000 tähemärki)</i></p>
<i>Viide tõeendusematerjalile</i>	<p>https://commons.wikimedia.org/w/index.php?title=User_talk:%D0%90%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%81%D0%B0%D0%BD%D0%B4%D1%80_%D0%9C%D0%BE%D1%82%D0%B8%D0%BD&diff=prev&oldid=695233926</p> <p>https://commons.wikimedia.org/w/index.php?title=User_talk:Balfring&diff=prev&oldid=802743251</p> <p>https://commons.wikimedia.org/w/index.php?title=User_talk:Someoneinsomeplace&diff=prev&oldid=804160023</p> <p>https://commons.wikimedia.org/w/index.php?title=User_talk:TienMinh321&diff=prev&oldid=804621178</p> <p><i>(Tõendusmaterjalide esitamine)</i></p>
4. Professionaalne enesearendamine	
4.1 Kirjeldab enda tegevust õppeprotsessis, seostades oma käitumist õpitulemustega.	
<i>Kompetent si tõeendamine</i>	<p>Vahest kõige olulisem näide oli see, et 1990-ndatel avastas Tehnikaülikoolis minu instituudi juhataja, et liiga väike osa tudengitest, kes minu aine deklareeris, sooritab eksami. Arutasime seda ja lödvendasime aine läbimise tingimusi. Järgmistel aastatel läbis aine juba hoopis suurem osa tudengitest, nii et mõju oli märgatav.</p> <p>Vikipeedias on minu peamised käitumisviisid artiklile sisu lisamine ja artikli toimetamine. Kui mina</p>

	<p>sisu lisan, siis see ei kuulu õppeprotsessi, sellepärast lisan kaks linki näideteks artikli toimetamise kohta. Näited on võetud keeleteoimetamistalgutelt, kus olin žürii liige. Need olid väidetavalt keeleteoimetatud artiklid, aga tegelikult jätsid palju soovida.</p> <p><i>(kuni 2000 tähemärki)</i></p>
Viide tõend us- mate- rialile	<p>https://et.wikipedia.org/w/index.php?title=Eduard_Vilde&diff=prev&oldid=6379865 https://et.wikipedia.org/w/index.php?title=Vera_Muhhina&diff=prev&oldid=6380996</p> <p><i>(Tõendusmaterjalide esitamine)</i></p>
4.2 Reageerib füüsilisele ja vaimsele üleväsimusele, vähendades oma koormust.	
Kompetent si tõend amine	<p>Õnneks pole minu töö füüsiliselt koormav ja vaimselt mu töö meeldib mulle. Kuna see toimub üle võrgu, siis saan alati aja maha võtta. Õhtul võin ikka öelda: aitab, homme on ka päev. Mul on komme otsustada, missuguse töö ma igal nädalal ära teen, ja siis nõnda palju teengi. Vajalik töö saab ikka tehtud.</p> <p><i>(kuni 2000 tähemärki)</i></p>
Viide tõend us- mate- rialile	
4.3 Käsitleb ennast õppijana, vastutab enda arengu eest.	
Kompetent si tõend amine	<p>Vikipeedia keskkond muutub igal aastal. Näiteks mullu muutus vikipeedia nahk ehk saidi välimus. Lisandusid uued vahendid ja endised vahendid tõsteti uutesse kohtadesse. Kõige sellega tuleb harjuda ja ümber õppida.</p> <p>Minu töö toimub autoriõigusega. Igal aastal muutub mõne riigi autoriõigus, näiteks tänavu Seišellide oma. Kõik see tuleb selgeks õppida, et mitte ajast maha jääda.</p> <p><i>(kuni 2000 tähemärki)</i></p>
Viide tõend us- mate- rialile	<p>Ma ei mõista, mis tõendusmaterjali siin olla saaks, niisiis lisan lingi minu osalusel toimunud arutelule Seišellide autoriõiguse muutumise ümber.</p> <p>https://commons.wikimedia.org/wiki/Commons:Deletion_requests/File:The_Liberty_Monument,_Seichelles.jpeg</p> <p><i>(Tõendusmaterjalide esitamine)</i></p>